

BLÄNDAREN

Kalendern 2016

Deadline för julnumret 22/12

Lördag 26 november

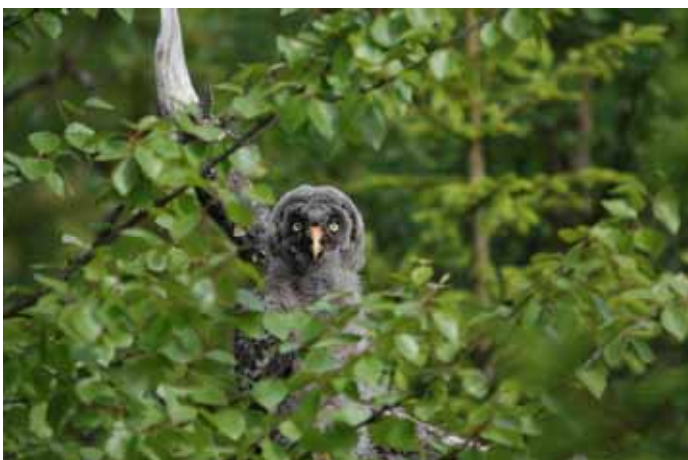
Jubileumsfest! Redovisning av resultat och segrare i klubbävlingen.

Torsdag 22 december

Sista dagen för bidrag till en julbländare. Om ni vill att det ska bli en, glöm inte att skicka in bidrag!

.....

Några av Reinars fina ugglebilder. Tala om uttrycksfulla ögon!

Något helt annat!

Oftast visar jag något från djur och natur på mina bilder. Något annorlunda är att fota i en storstad. Jag besökte New York för ett par år sedan och imponerades över att allt eller det mesta var så stort. Det var mycket annat också som jag lade märke till, som detta med olika klädstilar, de olika kulturerna, de gula taxibilarna, alla poliserna mm.

Som ni förstår tog jag massor av bilder där. Lite kuriosas så här i efterhand är att jag "lyckades" med konststycket att radera samtliga bilder som jag tagit med endast två dag kvar innan hemresan. Dock fick jag tag i ett program från kameratillverkaren, vilket gjorde att bilderna kunde återskapas. Jag visar nio av mina New Yorkbilder här nedan.

Vid 9/11 MEMORIAL, tidigare kallad Ground Zero. Bygget av skyskrapan var inte klart då 2014

*Även en del poliser var av det "större" formatet.
9/11 MEMORIAL*

*En ständig ström av människor i denna
mångkulturella stad*

Omväxlande klädstilar såg man lite överallt

Strykjärnshuset på Broadway var en väldigt märklig byggnad

Polisen var ett ständigt inslag i stadsbilden

Även lastbilarna var stora blanka och välputsade

Utsikt från Empire State building

Frihetgudinnan var ju också imponerande stor

Text och foto Dick Enebro

Reinar Persson tipsade mig om en objektivskola på Fotosidan. Det kan nog vara intressant för fler tänkte jag så därför kommer jag att publicera den som en följetong med några delar i följande nummer.

Om ni är otåliga så finns allt på <http://www.fotosidan.se/cldoc/fotoskolan/skola-lar-dig-mer-om-optik.htm?page=-1>

Observera att alla bilder i objektivskolan är enligt fotosidan hämtade från Studiocaspar/Istockphoto

SKOLA: Lär dig mer om optik

Fotoskolan

Att få tekniskt bra bilder handlar mycket om att dra maximal nytta av de objektiv man har. Men då kan det vara bra att känna till lite om hur de funkar. Här går vi igenom grunder, som vilka objektiv som finns, hur de är uppbyggda, vilka fel de kan ha och varför vissa objektiv blir så stora och dyra.

Optik är ett komplext ämne. Visst, det finns fenomen inom optik som är enkla att förstå och vi nog alla accepterar utan att behöva fundera så mycket. Som att objektiv tenderar att blir längre om de skall ge en smal bildvinkel. Eller att diametern ökar om det skall kunna släppa in mer ljus. Och generellt gäller principer som att dyrare objektiv presterar bättre än billigare.

Men det finns objektiv med långa brännvidder som är korta, det finns ljussvaga objektiv som ändå behöver ha stor diameter och det finns billiga objektiv med fantastiska prestanda. Dessutom finns det specialobjektiv som är bra bara på vissa saker, men sämre på annat. För varje generalisering eller förenkling finns det ofta flera undantag.

Ta något så grundläggande som skärpa. Tvärt emot vad många tror finns det ingen enkel eller tydlig definition av vad "bra skärpa" är. Oftast innebär det vi uppfattar som bra skärpa att du har någon kombination av hög upplösning, bra kontrast och snygg oskärpeteckning. Upplösning och kontrast kan vi mäta, men däremot inte oskärpeteckning. Till råga på allt kan förbättringar av en av de egenskaperna göra en av de andra sämre. Som att höja upplösningen i ett objektiv kan försämra oskärpeteckningen.

Det finns en massa olika optiska fel. Vissa är enkla att korrigera, andra blir dyra att fixa och leder till både stora och tunga objektiv. En del korrigeringar måste göras på lite olika sätt för olika bildvinklar vilket gör zoomobjektiv extra komplexa. Till råga på allt är det ofta så att det man gör för att korrigera ett fel kan förvärra ett annat.

Den här artikeln ger en grundkurs i optik. Skulle vi verkligen försöka förklara allting ordentligt så skulle vi behöva skriva en rätt tjock bok. Så du som redan kan en hel del om optik kommer att se att vi gör en del förenklingar. Vi glider förbi vissa saker som är mer komplicerade än hur vi beskriver dem. Avsnittet om bländare är ett sådant, vi skulle lätt kunna skriva en rejäl artikel bara om bländare.

Vår förhoppning är ändå att den här artikeln skall förklara en del ord och uttryck och att den skall göra en del grundproblem inom optik mer begripliga. Vi börjar med att reda ut vilka typer av objektiv vi oftast använder.

Typer av optik

De tre mest grundläggande typerna av objektiv är **vidvinklar**, **normalobjektiv** och **teleobjektiv**. Vidvinklar ger som namnet säger breda eller vida bildvinklar. Teleobjektiv ger smala bildvinklar, de väljer ut en liten bit av verkligheten framför fotografen. Normalobjektiv kan sägas vara de objektiv som varken är vidvinklar eller teleobjektiv.

En mer teknisk definition är att normalobjektiv har en brännvidd som är ungefär lika med sensorns diagonal. Vilket blir 43 mm för en småbildskamera, 28 mm för en APS-C-kamera, 22 mm för en Four Thirds-kamera eller 16 mm för en kamera med entumssensor. I praktiken är normalobjektiv ofta lite längre än sensordiagonalen, som 50-55 mm för småbild, 35 mm för APS-C och så vidare. Rent praktiskt är normalobjektiv de man enklast kan bygga med både bra ljusstyrka och bra optiska prestanda utan att vare sig storlek eller pris sticker iväg.

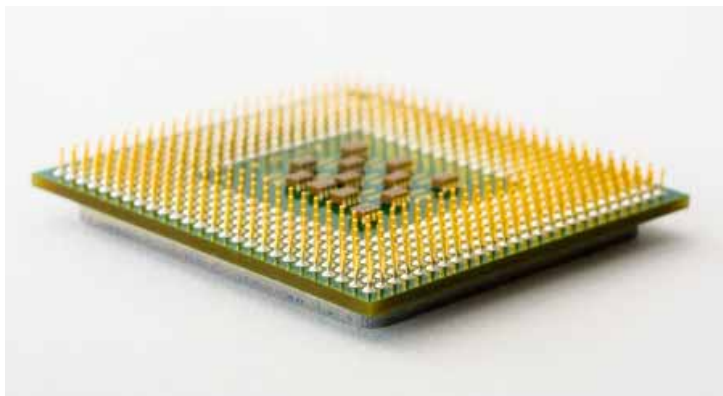

Fördelen med teleobjektiv. Här hjälper objektivet till att verkligen lyfta fram huvudmotivet trots en ganska rörig bakgrund och trots att vi använt en relativt liten bländare. Dels tack vare en smal bildvinkel, bilden är tagen med ett 300 mm teleobjektiv, som gör att det bara är ett litet utsnitt av bakgrunden som är med. Sedan har det här objektivet en snygg oskärpeteckning mjukar upp kontrasten mellan klippor, grönt gräs och gulnade växter bakom fågeln. Bilddata: Småbildskamera (fullformat) med Nikon AF-S 300 mm f/2,8 II vid f/8, 1/3200, ISO 640.

Utöver objektiv med en enda bildvinkel, det vi kallar fasta objektiv, har vi objektiv med variabel bildvinkel, **zoomar**. Skall man vara petig är många av de objektiv vi lite löst kallar zoomar egentligen varifokallöbjektiv. Skillnaden är att i en äkta zoom förändras inte fokus alls när du ändrar bildvinkel. I en varifokal däremot förskjuts fokus. Fördelen med varifokaler är att de är enklare att bygga och objektiven i kompaktkameror är ofta varifokaler eftersom sådana går att bygga kompaktare och lättare. Man kan säga att sedan vi fick autofokus har varifokaler blivit mer acceptabla som alternativ till äkta zoomar.

Vi har även specialobjektiv av olika slag, ett av de vanligaste vi stöter på är närbildsobjektiv, eller i dagligt tal, **makroobjektiv**. En mer strikt definition av makroobjektiv är att det kan ge en förstöringsgrad på 1:1 eller större, något långt ifrån alla objektiv med beteckningen ”makro” klarar. Men poängen är att sådana här objektiv kan ta närbilder av motiv så att de i den färdiga bilden visas upp större än de är i verkligheten.

Ett sätt att komma riktigt nära motivet och få rejäl förstoring är att flytta ut objektivet från kameran. Den vanligaste metoden är med mellanringar som du sätter mellan objektivet och kamerahuset. Mellanringar kan ge ett vanligt objektiv närbildsegenskaper eller kan förstärka de egenskaperna hos ett närbildsobjektiv.

Förstärkt närbild. Den här bilden av en gammal processor till en dator är tagen med ett hyfsat billigt närbildsobjektiv och en mellanring. Mer avancerad utrustning än så behöver man inte för att få helt ok närbilder. Mellanringar och telezoomar är faktiskt en vanlig kombination för professionella produktfotografer. Smidigt och ger bra resultat. Bilddata: APS-C-kamera med Canon EF 50 mm f/2,5 Macro + 12 mm mellanring vid f/13, 1/250, ISO 200.

Ett annat omtyckt specialobjektiv är **fish-eye-objektiv**. Det här är kraftiga vidvinklar där man helt låter bli att korrigera för distorsion, att linjer utåt bildens kanter kröker sig. Det ger en intressant bildeffekt.

Bryr vi oss för mycket? Ibland blir diskussioner om optiska fel lite oproportionerliga. Även rätt små optiska fel kan orsaka mycket debatt. Men kika på den här bilden, den har uppenbart en del distorsion, se till exempel på husen ute i kanterna. Men hur mycket stör den distorsionen egentligen? Saken är att bilden är tagen med ett fisheye-objektiv, som ju har enorm distorsion. Bilddata: APS-C-kamera med Nikon AF DX 10,5 mm f/2,8G vid f/5,6, 1/1500, ISO 200.

En tredje typ av specialobjektiv är så kallade **tilt-/skift-objektiv**. Konkret innebär det att objektivet dels kan skiftas, alltså förskjutas i sid- eller höjdlid, dels att det kan tiltas, alltså vinklas i sid- eller höjdlid. Poängen med att förskjuta objektivet är att du kan påverka perspektivet, till exempel att rätta fallande linjer när du fotograferar ett hus lite snett nedifrån. Poängen med att tilta objektivet är att du kan få ett skärpeplan som inte är parallellt med sensorn. Det kan vara oerhört hjälpsamt i närbildsfotografi där du ofta har problem att få skärpedjupet att räckas till. På ett mer lekfullt sätt kan det användas för att skapa så kallade miniatyrbilder där ett verkligt landskap ser ut som ett modellandskap.

Krympande fotomässa...

För några år sen var denna fotomässa ute i Älvsjö, Stockholm ett svårbegripligt myller av fotofolk och prylar.

I år var det betydligt luftigare. Färre folk och färre pryltor. Vissa märken var inte ens på plats. Bilderna kanske var lika många. I alla fall om man räknar in alla maratonbilder som redovisades på en långvägg. Dem orkade nog ingen ta sig igenom. Däremot var utvalda fotografer presenterade med rejäla förstoringar, som definitivt gjorde skaparna nöjda.

Kerstin A från vår klubb var där, eljest ingen bekant. Föreläsningarna höll måttet, men på endast en sönd em gick det inte att snappa allt.

Mediautbildningen från Karlstad (?) Var på plats i en monter.

Text/foto: Kjella

Hälsning från Burma med några mobilbilder. Annars använder jag min Cannon G7X och hoppas på tekniskt bättre bilder. Stora kontraster med ljuset ställer till det, sol och skugga om vartannat. Saknar bara festen!

Text/foto: Anders Ridzén

Fotoutmaningen 2017

Snart nytt år och en ny fotoutmaning. Information finns på www.365foton.se
Anmälan kan lämnas fr o m 1/12.

Det är en härlig känsla när årets fotoutmaning snart är genomförd. 314 bilderna från den givna temalistan (innehåller 366 teman) är levererade. Nu jobbar jag med den egna listan som ska bestå av 52 nya teman. Summa 366 bilder.

Det är stimulerande att alltid ha teman och ett mål med fotandet. Det skulle vara kul om flera från klubben deltar. Det enda som behövs är en egen blogg och kamera (mobil fungerar bra).

Några exempel på mina senaste bidrag till fotoutmaningen(bildnummer motsvarar tema):

10. Gyllengult (318/366) eget tema

Ett ensamt löv i snön.

125. I någon annans skor (311/366)

Ja tack, till ett par röda skor.

196. Måla (306/366)

Det är rofyllt att måla.

201. Mötesplats (304/366)

På en bänk i Galway sitter

Oscar Wilde och Eduard Wilde.

103. Hotande (303/366)
Får en känsla av obehag.

26. Busfrö (283/366)
Maskrosfrö som busar runt, tar fäste och gror. Nu är det slut för denna sommar.

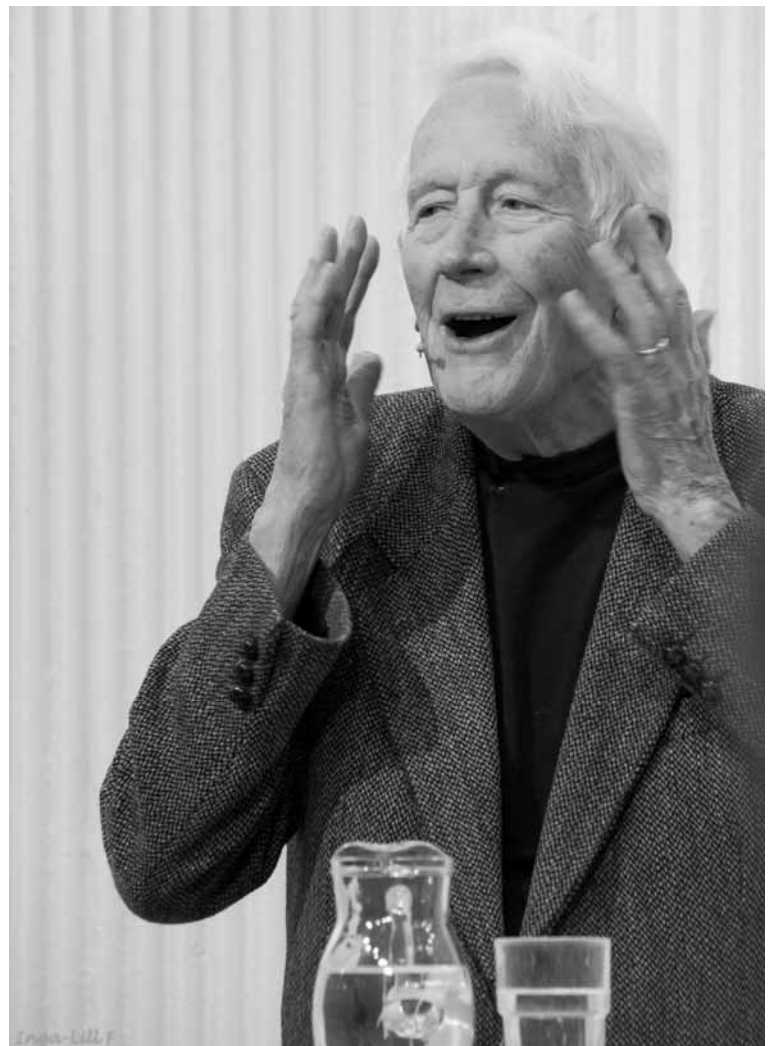

130. Ingen aning (280/366)
Hur fort snurrar det gamla vattenhjulet på Kilbeggan?

142. Kakmonster (301/366)
Ibland blir jag riktigt sugen på kakor!

Bilderna finns på
www.blogg.jamtan.se
/ Inga-Lill Fredriksson

84. Glädje (285/366)
Carl-Göran Ekerwald en författare och föreläsare som berättar med stor glädje.

Allmän info

Uthyrning

Det finns dia/filmskanner att hyra. Pris 500:- kr i depositionsavgift och 50:- kr i hyra för två veckor. Depositionsavgiften får ni tillbaka om skannern återlämnas oskadd och felfri. Skärmkalibrator pris 200:- kr som ni får tillbaka vid återlämnandet om den återlämnas oskadd och felfri. Hyrtid en vecka.

Bakgrundsstativ

För porträtt och produktfotografering. En stor 3 x 3 m stativ med blå duk, men man kan även använda presenningar, lakan mm som bakgrunder på den. Samt en före detta silverfärgad filmduk med stativ, bra för porträtt storlek ca 175 x 175 cm. Bakgrunderna är privata men uthyres till behövande för 150 kr per gång. Hyrtid får diskuteras vid varje tillfälle.

Sensorrengörare

Vi har även en rengöringspensel för sensorer, så att ni kan få hjälp att rengöra den om det är någon smuts som inte vill försvinna med kamerans egen rengörare. Kontakta Thomas Karlsson för att få hjälp. Kom ihåg att batteriet måste vara fulladdat vid rengöringen.

Utställningsbilder

Det behövs mera bilder till fiket på ABF. **De som vi haft i lager är slut**, så nu vill vi ha in en ny uppsättning för visning. **Ta med er så vi klarar oss en tid framåt.** Som ni redan vet, så är det måttet 30 x 40 cm med passepartout som gäller, för montering i våra ramar.

OBS! Försök montera bilden direkt på passepartouten, så att vi kan ta bort bakstycket om bilden ska monteras i de tunnare ramarna som vi har. Eller leverera utan bakstycke. Vi tycker att det vore extra kul med bilder från alla våra nya medlemmar, men givetvis mottages alla bidrag med tacksamhet. Även större bilder som är monterade i passepartout eller på kapaskiva tas emot som kan ställas på hyllorna. **Ju fler bilder vi får in, desto oftare kan vi byta = fler kronor i klubbkassan, genom bidrag från ABF. Leta i arkivet eller kom med nytagna bilder, allt mottages tacksamt.** Ta med er när ni kommer på månadsmötet, och om ni inte kommer dit åk till Reinart på Brunflovägen 66 och lämna bilderna

Utskrifter

Vi har möjlighet att hjälpa er med utskrifter till utställningar tävlingar eller vad ni nu vill göra med dem. Storlekar från 10 x 15 cm till A3+ som är 33 x 48 cm på vår Canonskrivare. Även större bilder kan skrivas ut under vissa omständigheter på vår stora hp skrivare upp till 60 x 90 cm. All försäljning av utskrifter och kapaplattor sker mot kontant betalning. Ni tycker säkert att vi är dyra på utskrifterna, men vi kan inte hålla samma priser som på Internet. Eftersom vi gör små inköp så blir priserna högre, och fraktkostnaderna större per enhet, och vi måste försöka få tillbaka de utlägg som blir så att klubben inte går i konkurs. För utskrifter och plattor kontakta Reinart P eller Thomas K och avtala tid för utskrifter.

Prislista

Fotoutskrifter

10 x 15 cm 6 kr/st

A4 25 kr /st

A3 50 kr/st

A3+ 60 kr/st

40 x 60 cm 100 kr/st

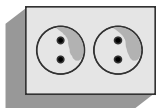
60 x 90 cm 200 kr/st

Kapaskiva.

A3 vit (29,7 x 42 cm) förklustrad 30 kr/st

50x70 cm vit förklustrad 65 kr/st

70 x 100 cm vit oklustrad 140 kr/st

KONTAKTSIDAN

Styrelsen 2016

Ordförande:

[Orvar Dahlberg](#) 072-747 42 00

Kassör:

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Sekreterare:

Marie Madsen 072-322 79 39
Reinhold Skoglund 070-621 05 50

Ledamöter:

Jan Johansson 072-233 25 15
Björn Englund 070-254 25 21
Thomas Karlsson 070-566 60 40

Suppleanter:

Leif Pettersson 070-329 19 63
Dick Enebro 070-230 45 57

DIFO-ledamot:

Kerstin Andersson (Vill gärna ha in synpunkter
som rör Mellannorrländska distriktet)

Ansvarsområden:

Hemsidesansvarig:
[Leif Pettersson](#), 070-329 19 63

Bländarredaktör:

[Annika Thunström](#) 070-529 41 62

Tävlingsansvariga:

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23
Inga-Lill Fredriksson 073-612 10 27
Leif Pettersson 070-329 19 63

Materialförvaltare:

Björn Englund 070-254 25 21
Reinar Persson 070-600 84 63

Valberedning:

Roland Eriksson 070-545 37 48

Kontaktman utställning på Jamtli:

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Revisorer: Arne Eskilsson

Hemsida <http://www.storsjobygdensfotoklubb.se>

Facebook <https://www.facebook.com/groups/332677700178449/>

Styrelsen: info@storsjobygdensfotoklubb.se

Tävling: tavling@storsjobygdensfotoklubb.se

Webmaster:

webmaster@storsjobygdensfotoklubb.se

Utflykt med kort varsel:

utflykt@storsjobygdensfotoklubb.se